आत्मदाह 'दुस्साहसपूर्ण विद्रोह', : देशमा गरिखानेका लागि ठाउँ छैन !

आचार्यलाई यो हदसम्म पुऱ्याउन दुरुत्साहन गर्ने पक्ष भनेको हाम्रै राज्यप्रणाली हो । सामाजिक सञ्जालमा उनले व्यक्त गरेका पीडादायी क्षण र मार्मिक कथनबाट स्वयं स्पष्ट हुन्छ कि हाम्रो राज्यप्रणालीले नै यसका लागि दुरुत्साहन गरिरह्यो । यो त बाहिर आयो, भित्रभित्रै यस्ता घटना कति होलान !

■ डा.डीआर उपाध्याय

जुनसुकै प्रकारबाट गरिएको भए पनि आत्महत्या आफैंमा गलत र निन्दनीय कार्य हो । आफैंले आफैंलाई हत्या गर्ने कार्यलाई कुनै पनि अर्थमा सही मान्न सकिँदैन । आफैंले आफ्नो जीवन नष्ट गर्ने कार्य किमार्थ सही होइन । तर, यही मंगलबार देशको राजधानीको मुख्य ठाउँ नयाँबानेश्वरस्थित संघीय संसद् भवनअगाडि एक युवाले भिडभाडबीच दिउँसै आगो लगाएर आत्मदाह गरेको घटनाले सबैलाई स्तब्ध तुल्याएको छ भने राज्य सञ्चालन गर्ने ठेक्का लिएकाहरूलाई थुप्रै प्रश्न तेर्स्याइदिएको छ । साथै यो घटनाले राज्य लज्जित भएको छ । आफ्नो वा अरूको ज्यान लिने काम अपराध हो । तर, कतिपय बेला यस्ता कसुरहरू विद्रोहमा बदलिन्छन् ।

इलामका ३७ वर्षीय युवा प्रेमप्रसाद आचार्यको आत्मदाहको घटनाले मनमा अनेक कुरा खेलिरहे । उनले उठाएका विषय र प्रसंग पढिरहँदा मन धेरै ठाउँमा अमिलो भएर भक्कानिएर आयो भने हाम्रो सिस्टमप्रति आक्रोश दन्कियो । उनको आत्मदाहको घटनाले मनमा अनेकन कुरा खेलिरहे । सिर्जित बाध्यात्मक अवस्थालाई पहिल्याउँदा वर्तमान राज्य व्यवस्थाकै असफलता उनको मृत्युको कारक बनेको यथार्थमा परिणत हुन्छ । यसले अझ झन् कारुणिक बनायो । आफ्नै देशमा उद्यमी बन्ने प्रयत्नमा हरेक मोडमा भोगिएका अनगिन्ति पीडा, सम्बन्धित निकायबाट पाएका असहयोग, निराशा र राज्यको नागरिकप्रतिको गैरजिम्मेवारपनले सिर्जित अवस्था हो यो घटना भन्ने प्रष्ट हुन्छ । सरसर्ती हेर्दा आत्मदाहको कारणा उनी आफैंजस्तो देखिए पनि हाम्रो सिस्टमको उपज हो यो घटना भन्न सकिन्छ ।

आचार्यले उठाएका सवालहरू र उनले भोगेका यावत् समस्याका कारण हाम्रो देशको भ्रष्ट राजनीति, निकम्मा कर्मचारीतन्त्र, बजार माफिया र बिचौलिया साथै समग्रमा हाम्रो विद्यमान सामाजिक संरचना नै दोषी छ । यसमा कसैको दुई मत नहोला । यो राज्य संयन्त्र र सिस्टमको असफलताको एउटा भयावह एवं दारुण दृश्य हो भन्न सकिन्छ ।

उनलाई यो हदसम्म पुऱ्याउन दुरुत्साहन गर्ने पक्ष भनेको हाम्रै राज्यप्रणाली हो । सामाजिक सञ्जालमा उनले व्यक्त गरेका पीडादायी क्षण र मार्मिक कथनबाट स्वयं स्पष्ट हुन्छ कि हाम्रो राज्यप्रणालीले नै यसका लागि दुरुत्साहन गरिरह्यो । यो त एउटा घटना बाहिर आयो, भित्रभित्रै पिल्सिएका यस्ता घटना कति होलान ! आचार्यले उठाएका प्रश्न र भोगेका अनगिन्ति पीडा आमनेपाली युवाले पनि भोग्दैआएका छन् । धेरै राजनीतिक दल र नेताहरू युवालाई अनेकौं मीठा-मीठा सपना बाँडेर आफू सत्तामा पुगे । केही पार्टीले हजारौं युवाहरूको बलि चढाएर सत्तामा उक्लिए तर हाम्रो अवस्था भने अझ दुस्कर हुँदै गयो । देशमा अनेकौं पटक व्यवस्था बदलियो तर जनताको जीवनस्तर झन्झन् खस्कँदो क्रममा छ, अवस्था भने बदलिएन ।

विदेशमा युवाहरूले पसिना बगाएर पठाएको रेमिट्यान्सले देश चलेको छ । त्यसमा पनि भ्रष्टाचार मौलाउँदो छ । रेमिटान्समात्रै भित्रिएको छैन हरेक दिन परदेशिएकाहरूको सपना लाशमा परिणत भएर हाम्रो अन्तर्राष्ट्रिय एयरपोर्टमा आइपुग्छन् । अन्तर्राष्ट्रिय एयरपोर्टमा देखिने आफन्तहरूको कारुणिक हृदयविदारक दृश्यमा हाम्रो देशको मुहार देखिन्छ । देशमा परिवर्तनको बाहनामा हरेक पटक नयाँ-नयाँ सरकार गठन हुने गर्छन् । यो गर्छौं र त्यो गर्छौं भन्दै आमजनतालाई रनभुल्लमा पार्नेबाहेकको केही उपलब्धि भएको देखिँदैन । नेता खोक्रा आश्वासन बाँड्न व्यस्त छन् भने आमजनसमुदाय चहऱ्याइरहेका पीडादायी घाउ लिएर आफ्नो जीवन घिसार्न बाध्य छन् ।

सरकारले आचार्यले उठाएका विषय छानविन गर्ने निर्णय गरेको छ जुन स्वागतयोग्य छ । तदारुकताका साथ छानविन गरी सत्यतथ्य बाहिर आओस् । छानविनपछिको निष्कर्ष अनुसार सरकारले कदम अघि बाढाओस् जसले यस्ता घटनालाई न्यूनीकरण गरोस् ।

आचार्यको आत्मदाह र त्यसपछाडिको कारणबारे बहस गरेर अब त्यस्तो परिस्थिति नदोहोरिनका लागि राज्य सजग हुनुपर्छ तर हामीकहाँ त्यसतर्फ ध्यान जाने गरेको पाइँदैन । राज्य सञ्चालन गर्नेहरूले सत्ताको जोडघटाउ र लाभका पदमा आफ्ना मान्छे कसरी पुऱ्याउन सकिन्छ भन्ने बारेमै चिन्तन मनन् गरेको पाइन्छ । यो नै हाम्रो विडम्बना हो । आचार्यले नागरिकसँग जोडिएका विभिन्न सबालबारे ६ हजार ५ सय शब्दको बयान लेखेर ध्यानाकर्षण गराएकोतर्फ सम्बन्धित निकायले गम्भीरतापूर्वक लिन जरुरी छ । आचार्यको घटनाले एउटा जबर्जस्त प्रश्न राज्यका सामु तेर्स्याएको छ- यो देशमा गरिखानेका लागि किन ठाउँ छैन ?

देशमा प्रत्येक दिन औसतमा २२ जनाले आत्महत्या गर्ने गरेको प्रहरीको तथ्यांक छ । आफूले आफैंलाई समाप्त गर्ने प्राय: सबैमा चरम निराशा र जीवनप्रतिको मोह भंग नै रहेको हुन्छ । उनीहरूले आफ्नो आत्महत्यामा आफूभित्र रहेका विषयलाई बाहिर नल्याइकन गरे । तर, आचार्यले गम्भीर विषयलाई बाहिर ल्याएका छन् । राज्य संयन्त्र भ्रष्ट हुँदै जाँदा आममानिसको जीवनमा परिवर्तन आउन सकेन जसले चरम निराशा व्याप्त भएको छ । त्यसैको परिणाम हो आचार्यको घटना भन्न सकिन्छ । मानिसको जुनी एक पटक आउँछ । कोही पनि अहिलेसम्म मरेर फेरि बाँचेको छैन । केही धर्मले पुनर्जन्ममा विश्वास गर्ने गरेका भए पनि आधिकारिक रूपमा पुष्टि हुन सकेका छैनन् । हामीले पाएको यो जुनीलाई सही सदुपयोग गर्नुपर्छ । जीवन संघर्ष हो र संघर्ष गर्दै जिउनु नै जीवन हो । जन्मसँगै मृत्यु छ । मृत्युलाई हामीले कुनै पनि हालतमा टार्न सक्दैनौं । यसलाई सहर्ष स्वीकार गरेर अघि बढ्नु नै जीवन हो । जन्म र मृत्युको बीचको समय नै जीवन हो । हामीले यस धर्तीमा आइसकेपछि केही असल कार्य गरेर जानुपर्छ । हाम्रा कार्य आउने पिँढीलाई केही शिक्षा र मार्गदर्शन हुन जरुरी छ ।

सामान्य जीवन जिउनुभन्दा केही पृथक गर्ने कार्य सोच्नु नै राम्रो हुन्छ । जीवनमा हरेक क्षण दु:ख छ, त्यसलाई सहज तरिकाले लैजानु नै बुद्धिमत्ता हुन्छ । जीवन जिउनेक्रममा देखापरेका समस्या र आइपरेका चुनौतीलाई डटेर सामना गर्नुको साटो हरेस खाने, आफैंले आफैंलाई समाप्त गर्ने कार्यलाई कदापि राम्रो मान्न सकिँदैन । फेरि पनि आमनागरिको जीवनलाई सहज बनाउने कार्य भनेको राज्य संयन्त्रको हो । राज्य संयन्त्रणले जिम्मेबारीपूर्ण ढंगले कार्य गर्न नसक्दा आचार्यका जस्ता घटाना घटित हुने गर्दछन् ।

यस्ता घटनालाई न्यूनीकरण गर्न समयमै राज्य संयन्त्र सचेत हुन जरुरी छ । कोही पनि व्यक्तिले केही कारण देखाउँदै आत्मदाह गर्नुपर्ने अवस्था आउनु कुनै पनि दृष्टिले उपयुक्त होइन । तर, यस्तो अवस्था आउनुमा व्यवस्था, प्रणाली के-केमा कमीकमजोरी छ भन्नेबारे सरोकारवालाले ध्यान दिनु अत्यावश्यक छ । सरकारले आचार्यले उठाएका विषय छानविन गर्ने निर्णय गरेको छ जुन स्वागतयोग्य छ । तदारुकताका साथ छानविन गरी सत्यतथ्य बाहिर आओस् । छानविनपछिको निष्कर्ष अनुसार सरकारले कदम अघि बाढाओस्, जसले यस्ता घटनालाई न्यूनीकरण गरोस् । यही कामना । ॐ असतो मा सद्गमय । तमसो मा ज्योतिर्गमय । मृत्योर्मामृतं गमय ॥

भोजपुरमा रेडक्रसका तीन उपशाखा पुरस्कृत

निरोज कोइराला/हिटा

भोजपुर, १४ माघ

भोजपुरमा रेडक्रसका तीनवटा उपशाखा कार्यसम्पादन मूल्यांकनका आधारमा पुरस्कृत भएका छन् । नेपाल रेडक्रस सोसाइटी जिल्ला शाखा भोजपुरको ३९औं अधिवेशनका क्रममा तीन उपशाखा पुरस्कृत भएका हुन् ।

२०३० साल मंसिर १९ गते स्थापना भएको शाखाको यो अधिवेशनबाट नयाँ कार्यसमितिसमेत चयन हुनेछ । भोजपुरका ८१ वटै वडा उपशाखा र जुरेस तथा युवा रेडक्रस शाखाहरूको नयाँ समिति चयन भएपछि जिल्ला अधिवेशन गरिएको रेडक्रस भोजपुरका शाखा विकास अधिकृत तेजबहादुर श्रेष्ठले जानकारी दिनुभयो ।

सोक्रममा कार्यसम्पादन मूल्यांकनका आधारमा दलगाउँ शाखा पहिलो, नेपालेडाँडा शाखा दोस्रो र बोया शाखा तेस्रो भएका छन् । अधिवेशनको उद्घाटन गर्दै भोजपुर नगरपालिकाका मेयर कैलाशकुमार आलेले रेडक्रसले गरेका कामहरू उल्लेखनीय रहेको बताउँदै शाखाले प्राकृतिक विपद् तथा मानवीय उद्धारका काममा सराहनीय योगदान दिएको बताउनुभयो ।

गत २०७८ भदौ २१ गते स्थापना भएको रक्तसञ्चार सेवा केन्द्रको सुरुवात नै समग्र जिल्लाका लागि प्रेरणादायक उपलब्धि भएको मेयर आलेको भनाइ छ । 'यो शाखाले विभिन्न नयाँ सिर्जनात्मक प्रगतिहरू गरेको छ, शाखाले सबैभन्दा उपलब्धिमूलक काम ब्लड बैंक सञ्चालन गरेर वर्षौंदेखि दुर्गमका नागरिकलाई रगत अभावमा अकालमै ज्यान गुमाउनुपर्ने बाध्यात्मक परिस्थितिको हल गरेको छ, यस्ता कार्यमा नगरको सदैव साथ रहनेछ,' मेयर आलेले भन्नुभयो ।

२०७२ सालको महाभूकम्पबाट गम्भीर असर पुगेपछि संस्थागतरूपमा कामहरू सोचेअनुरूप अघि बढ्न नसकेको रेडक्रस जिल्ला सभापति तुलबहादुर सुब्बाले बताउनुभयो । तर, लामो समयदेखिको प्रयास र समन्वयले अन्तत: ब्लड बैंकको स्थापना गर्न शाखा सफल भएकोमा भने सभापति सुब्बाले खुसी व्यक्त गर्नुभयो ।

Invitation for Bid

Gharapjhong Rural Municipality
Office of the Rural Municipal Executive
Jomsom, Mustang
Gandaki Province, Nepal
Date of publication: 2079/10/15(January29, 2023)

1. Gharapjhong Rural Municipality, the Office of the Rural Municipal Executive, Jomsom Mustang invites Electronic bids from eligible National Bidders under National Competitive Bidding.
2. The details of the Project are as following.

S.No.	Contract No./ID	Description of Works	Total Estimated Amount(Without VAT & Contingencies)	Bid Security Amount(NRs)	Bid Document Fee(NRs)	Last Date of Bid Submission & open
1.	GRMJ/NC-B/W/10/079/80	Construction of Kaisang Khola Thini Irrigation Project, Gharapjhong-5	10023888.92	330000.00	3000.00	28-02-2023 until 13 :00 pm

3. Eligible Bidders may obtain further information from PPMO's website www.bolpatra.gov.np/egp .

Chief Administrative Officer

साविकको सूर्या लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको
बोनसदर सम्बन्धी सूचना

यस सूर्यज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड अर्न्तगत साविकको सूर्या लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको आ.ब. २०७८/०७९ को आर्थिक स्थितिको लेखाजोखा र दायित्व मुल्याङ्कन सम्बन्धी बिमाङ्किय प्रतिवेदन श्री बीमा प्राधिकरणबाट मिति २०७९/१०/११ गतेको पत्रबाट स्विकृत भए अनुसार साविकको सूर्या लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडले मुनाफामा सरिक हुने गरी (बोनस दिनेगरी) जारी गरेका जीबन बीमालेखहरुमा निम्न तालिकामा उल्लेखित बोनसदर, मृत्यु दाबी, पूर्ण वा आंशिक अवधि भुक्तानी दाबी, समर्पण मुल्य दाबी, चुक्ता मूल्य दाबी तथा चालु बीमालेखमा समेत लागू हुनुका साथै श्री बीमा प्राधिकरणबाट अर्को बीमाङ्कीय मुल्याङ्कन स्विकृत नभए सम्मको लागी कम्पनीले भुक्तानी गर्ने उल्लेखित दाबीहरुमा समेत सोही बोनसदर कायम हुने ब्यहोरा सम्बन्धीत सबैमा जानकारी गराईन्छ ।

बोनसदर तालिका

बीमालेखको किसिम	बीमा अवधि (वर्ष)	बोनस (प्रति हजार)	बीमालेख संख्या
सावधिक	०-०९	रु.४०/-	४४२
	१०-१४	रु.४१/-	६,३८५
	१५-१९	रु.४५/-	८०,४७४
	२०-२४	रु.५४/-	१३,६४८
	२५-२९	रु.६०/-	३०२
	३० र सो भन्दा माथि	रु.७०/-	२५१
सावधिक तथा आजिवन	०-०९	रु.४०/-	१७
	१०-१४	रु.४२/-	४५०
	१५-१९	रु.४६/-	६,७५०
	२०-२४	रु.५६/-	१,३०४
	२५-२९	रु.६०/-	४८
	३० र सो भन्दा माथि	रु.७०/-	३६
अग्रिम भुक्तानी सावधिक	०-०९	-	-
	१०-१४	रु.४२/-	५९८
	१५-१९	रु.४२/-	९,२७७
	२०-२४	रु.५२/-	४,०११
	२५-२९	रु.६०/-	९
	३० र सो भन्दा माथि	-	-
चौरासी पूजा नियमित भुक्तानी	०-०९	-	-
	१०-१४	रु.४५/-	१०२
	१५-१९	रु.५०/-	१,०९५
	२०-२४	रु.५५/-	६२७
	२५-२९	रु.६५/-	२७
	३० र सो भन्दा माथि	रु.७०/-	१६
चौरासी पुजा एकल भुक्तानी	०-०९	-	-
	१०-१४	रु.७५/-	१९
	१५-१९	रु.८०/-	८५
	२०-२४	रु.८५/-	२०
	२५-२९	रु.९०/-	-
	३० र सो भन्दा माथि	रु.९०/-	२

SuryaJyoti जीवनको लागि

सूर्यज्योति लाइफ इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेड
केन्द्रिय कार्यालय : शान्ता प्लाजा, ज्ञानेश्वर, काठमाण्डौं
सम्पर्क : ०१-४५४५५४१/४५४५५४२
Email : info@suryajyotilife.com

Pathivara Yangwarak Rural Municipality

Office of Rural Municipal Excecutive
Thechambu, Taplejung
Provience no.-1, Nepal

Invitation for Bids for the Following Works

Date of publication: 2079/10/15 (29th *Jan, 2023*)

The Pathivara Yangwarak Rural Municipality has allocated funds towards the cost of Earthwork excavation of connecting Road-way Lungse Dumrise to Thumbedin Project construction are intends to apply part of the funds to cover eligible payments under the Contract Identification mentioned below. Bidding is open to all eligible Nepalese Bidders.

Contract Identification No.	Description	Estimate Amount (With Vat) NRs	Bid Security NRs	Bid Valid period (days)	Cost of Bid Document NRs	Last Date of Submission	Bid Opening Date
NCB/WORKS/ PYRK-06/ RCDT/ 079/080	Connecting Roadway of Lungse to DumriseThumbedin)	1470000.00	45000.0	90 day	3000.00	On or before 12:00 hrs. on 28-Feb- 2023	At 28-Feb, 2023 on 13:00 hours.

1. Eligible Bidders may obtain further information at the office of the Pathivara Yangwarak Rural Municipality, Thechambu Taplejung, Mob no: 9852660460, email on the email address pathivarayang@gmail.com : or may visit PPMO's e-GP system www.bolpatra.gov.np/egp.
2. Bidder should submit their bid electronically and may download the bidding documents for e-submission from PPMO's Web Site www.bolpatra.gov.np/egp. Bidders, submitting their bid electronically, should deposit the cost (as specified above) of bidding document in the Project's Rajaswa (revenue) account as specified below upon payment of a non-refundable fee of Nrs 3000.00 before 17.00 Hrs of 27th Feb , 2023 (15th-11-2079) and the scanned copy (pdf format) of the Bank deposit voucher shall be uploaded by the bidder at the time of electronic submission of the bids. Information to deposit the cost of bidding document in Bank:
   Information to deposit the cost of bidding document in bank:
   Name of the Bank Laxmi Bank, Thechambu, Taplejung Branch
   Name of Office: Pathivara Yangwarak Rural Municipality Office, Thechambu, Taplejung
   Office Account no.:- Dharauti 09203000167 (For the deposit of Bid Security Amount)
   Project Rajaswa Account No. :- 09203000051 (For the cost of Bid Document)
3. Electronic bids must be submitted to the office through PPMO website www.bolpatra.gov.np/egp. On or before above stated date and time. All bids must be accompanied by a Bid Security as specified in notice counting from the day of bid opening and must be accompanied by the bid bond authorized from the recognized commercial bank of Nepal, which shall be valid for minimum 30 days beyond the bid validity periods. Bids will be opened in the presence of Bidders' representatives who choose to attend in person at the Office of the Pathivara Yangwarak Rural Municipality, Thechambu Taplejung, immediately after the submission deadline as stated on above table.
4. Information or data submitted by the bidder which is either incomplete or unclear or not substantiated by supporting documents shall not be considered for evaluation.
5. If the last date of purchasing and/or submission falls on a government holiday, then the next working day shall be considered as the last date. In such case the validity period of the bid security shall remain the same as specified for the original last date of bid submission.
6. Other Related rules and regulation are as per updated Public Procurement Act – 2063 and updated Public Procurement Regulation 2064.
7. The Employer reserves the right to accept or reject, wholly or partly any or all the bids without assigning any reason, whatsoever.

Chief Administrative Officer
Office of Rural Municipal Executive
Thechambu, Taplejung